

ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

3^ο ΘΕΜΑ

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τις ιστορικές πηγές που σας δίνονται, να απαντήσετε στα εξής:

α. Ποιος παράγοντας συνέβαλε περισσότερο στην ενίσχυση του κινήματος της Εικονομαχίας και πώς δικαιολογείται το γεγονός ότι το κίνημα αυτό βρήκε μεγαλύτερη ανταπόκριση στους κατοίκους των ανατολικών επαρχιών της Αυτοκρατορίας; (μονάδες 13)

β. Με ποιους τρόπους εξέφρασαν την αντίθεσή τους οι εικονομάχοι αυτοκράτορες εναντίον των εικονόφιλων και των μοναχών. (μονάδες 12)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ο χείμαρρος εναντίον των αρνητικών απόψεων έναντι των εικόνων, στις οποίες ο καθαρά πνευματικός χαρακτήρας του χριστιανισμού έμοιαζε ασυμβίβαστος με τη λατρεία τους, ήταν πρόδηλος κυρίως στις ανατολικές περιφέρειες της αυτοκρατορίας, όπου διατηρούνταν σημαντικά υπολείμματα μονοφυσιτών¹. Όμως χρειάστηκε η επαφή με τον αραβικό κόσμο για να ανάψει η εικονοκλαστική² πυρκαγιά. Οι Άραβες, που διέσχιζαν για δεκαετίες την Μικρά Ασία, δεν έφεραν στο Βυζάντιο μόνο τη ρομφαία³, αλλά επίσης και τον πολιτισμό τους και μαζί με αυτόν τον καθαρό τρόπο του Ισλάμ για την απεικόνιση του ανθρώπινου προσώπου. Ορίστε, λοιπόν, πώς γεννιέται η εικονομαχία στις ανατολικές επαρχίες της Αυτοκρατορίας, με μια μοναδική διασταύρωση της ακόρεστης⁴ για καθαρή πνευματικότητα χριστιανικής πίστης με τα αιρετικά εικονοφοβικά δόγματα, τις έννοιες παλαιών χριστολογικών αιρέσεων και, τέλος, με τις επιδράσεις των μη χριστιανικών θρησκειών του Ιουδαϊσμού και ειδικότερα του Ισλάμ.

Ostrogorsky, G., *Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους*, Παρίσι 1956, σ. 189-190.

¹ Μονοφυσιτισμός: χριστιανικό δόγμα σύμφωνα με το οποίο η θεία φύση του Χριστού υπερέχει έναντι της ανθρώπινης.

² εικονομαχική

³ Λογχοειδές πολεμικό όπλο σε σχήμα δρεπάνου που χρησιμοποιούσαν κυρίως οι ιππείς. Εδώ χρησιμοποιείται συνεκδοχικά υποδηλώνοντας γενικότερα τον πόλεμο.

⁴ αχόρταγης

ΕΙΚΟΝΑ

Μικρογραφία του 13^{ου} αιώνα από τη *Σύνοψη Ιστοριών* του Ιωάννη Σκυλίτζη που απεικονίζει
διωγμούς εναντίον μοναχών (Εθνική Βιβλιοθήκη της Μαδρίτης)